

Тема: *Заклучний етап наукового дослідження*

1. **Форми узагальнення результатів наукових досліджень**
2. **Формування бібліографії наукової роботи**
3. **Форми представлення результатів наукового дослідження**
4. **Презентація результатів наукового дослідження**
5. **Впровадження результатів наукового дослідження**

Завершальна стадія НД процесу

Звіт про НДР – основна форма узагальнення результатів НД

1

чіткість побудови

2

логічна послідовність викладення матеріалу

3

переконливість обґрунтування

4

стислість і точність формулювань, що
унеможливлюють суб'єктивне та
неоднозначного тлумачення

5

конкретність викладення результатів роботи

6

доказовість висновків та обґрунтованість
рекомендацій

Завершальна стадія НД процесу

ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання»

Структура звіту

Вступна частина: титульний аркуш; список авторів; реферат; зміст; скорочення та умовні позначки; передмову.

Основна частина: вступ; змістову частину звіту (суть звіту); висновки; рекомендації; перелік джерел посилання.

Додатки

Апробація

Наукова публікація (в перекладі з латинського – publicatio – оголошую всенародно, оприлюднюю) – це доведення інформації до громадськості за допомогою преси, радіомовлення, телебачення; розміщення в різних виданнях (газетах, книгах, підручниках)

Наукова публікація

Функції

оприлюднення результатів наукової роботи

сприяння встановленню пріоритету автора при аналогічних за змістом наукових статтях

свідчення про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми

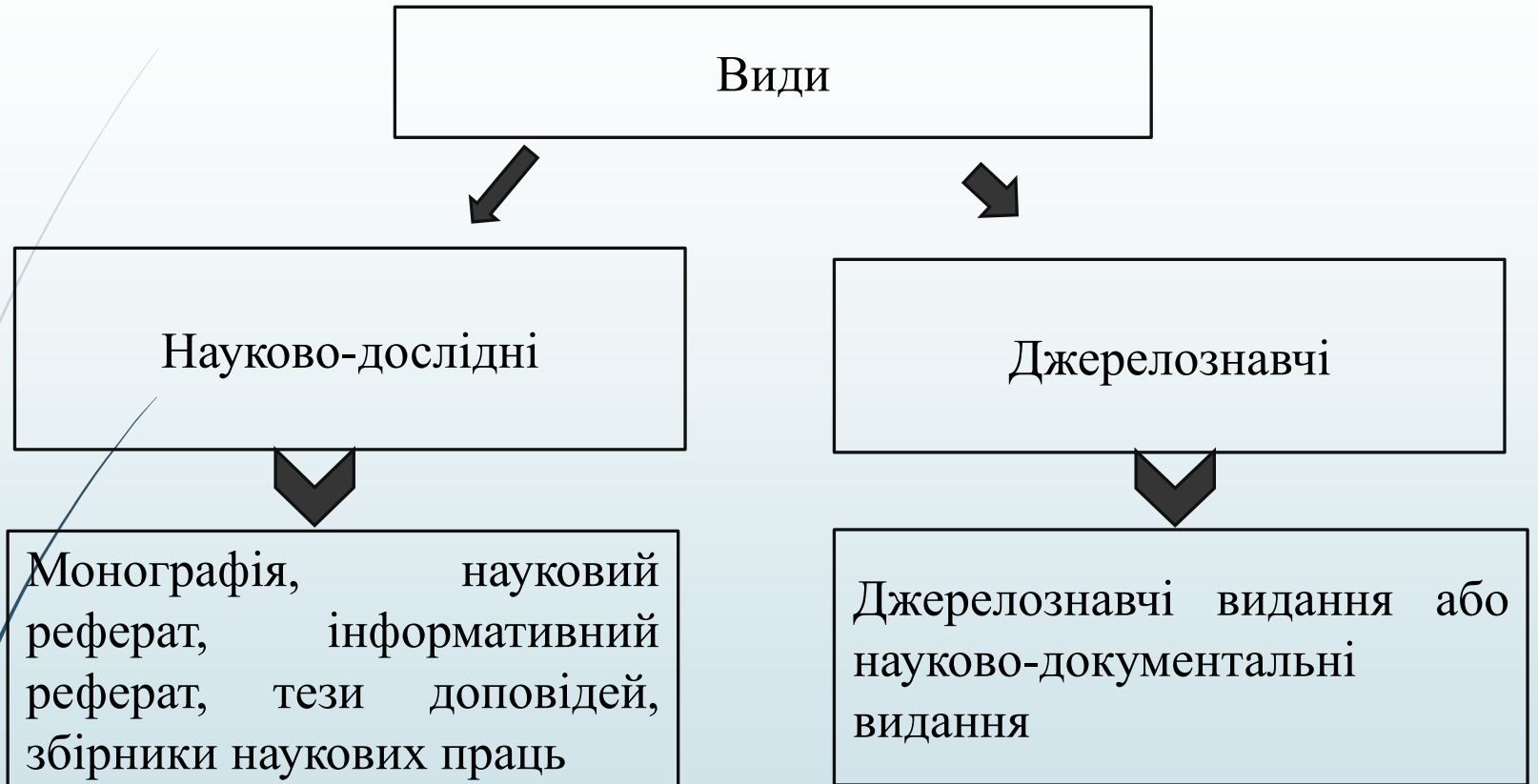
підтвердження достовірності основних результатів і висновків наукової роботи, її новизни та наукового рівня, оскільки після виходу в світ публікація стає об'єктом вивчення й оцінки широкою науковою громадськістю

підтвердження факту апробації та впровадження результатів і висновків дослідження

відображення основного змісту, наукового рівня та новизни дослідження;

забезпечення первинною науковою інформацією суспільства

Наукові публікації

Обсяг: авторський (друкований) аркуш – це одиниця обсягу друкованого твору, що дорівнює 40000 друкованих знаків (літери, цифри, розділові знаки, кожен пробіл між словами тощо), один авторський аркуш дорівнює 24 сторінкам машинописного тексту, надрукованого через 2 інтервали на стандартному аркуші формату

Наукова стаття

вид наукової публікації, який описує дослідження чи групу досліджень, пов'язаних однією темою, та виконана її науковими авторами. Наукові статті публікуються в періодичних наукових журналах або в неперіодичних збірниках наукових робіт

1

Дослідницька стаття

2

Коротке повідомлення

3

Відгук або відповідь на статтю

4

Огляд

Наукова стаття. Функції

1

дослідницька – містять результати наукового дослідження та є джерелом нового знання

2

презентаційна – представляють дослідника в науковому товаристві, показують його внесок у створення нового знання

3

оціночна – оцінюють стан наукових досліджень з тієї чи тієї проблеми

4

комунікативна – слугують способом спілкування дослідників

Наукова стаття

Елементи

- обґрунтування актуальності теми дослідження (вступ);
- аналіз останніх публікацій;
- визначення мети та цілей дослідження;
- методологія;
- результати дослідження;
- обмеження дослідження (як опція);
- висновки;
- перспективи подальших досліджень.

Як правило, перед основним текстом статті подається анотація. Анотація – це коротке (зазвичай, близько 2000 знаків) узагальнення змісту статті для попереднього ознайомлення з публікацією.

Наукові публікації

Монографія – це наукова праця у вигляді книги, яка містить повне або поглиблене дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному або кільком авторам. Розрізняють два види монографій – наукові й практичні. Наукова монографія – це науково-дослідна праця, предметом викладу якої є вичерпне узагальнення теоретичного матеріалу з наукової проблеми або теми з критичним його аналізом, визначенням вагомості, формулюванням нових наукових концепцій

Дисертація (від лат. *dissertatio* – дослідження, роздум) – форма науково-дослідної роботи, підготовлена для публічного захисту задля отримання наукового ступеня (кандидата чи доктора наук)

Реферат – стислий виклад у письмовій формі суті певного наукової проблеми або питання. Якщо матеріал реферату оснований на результатах власного дослідження, то його називають авторефератом

Наукові публікації

Підручник – науково-навчальне видання, яке містить систематизований виклад певної навчальної дисципліни

Навчальний посібник – науково-навчальне видання, зміст якого відповідає лише окремим розділам навчальної програми дисципліни, або розширює, поглиблює і доповнює окремі з них. Навчальні посібники теж рекомендують до використання у навчальних закладах

Бібліографія

Кількісний аспект

Кількість бібліографічних посилань у роботі дозволяє судити про масштаби теоретичного аналізу досліджуваного питання. Навіть найменш розроблені в науці теми (якщо такі вдається знайти) мають свої наукові витoki, вбудовуються в існуючу систему наукових уявлень, які необхідно висвітлити в роботі

Якісний аспект

Основними вимогами до тих джерел, що приводяться в роботі, є їх авторитетність і відповідність досліджуваній темі. Найбільш авторитетними джерелами інформації для наукових робіт визнаються новітні наукові статті та монографії (в тому числі, іноземні). При посиланні на ці джерела слід звертати увагу на наукову кваліфікацію авторів, а також на авторитетність журналу, в якому опублікована стаття

Оформлення посилань

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

внутрішньотекстові (інформація про джерело вказується в тексті документа)

підрядкові (інформація про джерело виноситься з тексту вниз документа, в зноску)

позатекстові (інформація про джерело виноситься за текст документа або його частини, у виноску)

Оформлення посилань

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання застосовують, якщо значну частину відомостей про об'єкт посилання внесено до тексту документа. Внутрішньотекстове бібліографічне посилання використовують для зручнішого читання тексту, кращого його сприйняття та заощадження місця у невеликих за обсягом документах. Внутрішньотекстове бібліографічне посилання розміщують безпосередньо в тексті документа. Внутрішньотекстове посилання може бути у повній або короткій формі (якщо частину відомостей про джерело цитування подано в тексті). Рекомендовано складати внутрішньотекстове бібліографічне посилання в короткій формі [23].

Приклади (Вступ до медичної геології. Київ, 2011. Т 2. С. 422).

Оформлення посилань

Підрядкове бібліографічне посилання на джерела інформації використовують за умов, якщо всередині тексту документа його розмістити неможливо або небажано, щоб не переобтяжувати текст та не ускладнювати його читання. Підрядкове бібліографічне посилання розміщують як примітку в нижній частині сторінки (полоси набору), відмежовуючи від основного тексту горизонтальною рисою.

Оформлення посилань

Позатекстове бібліографічне посилання використовують переважно у наукових виданнях у разі багаторазових посилань на одні й ті самі документи задля уникнення повторного подання однакових бібліографічних записів або через їхню велику кількість, або за браком місця для підрядкових посилань. Позатекстові бібліографічні посилання нумерують у межах усього документа або в межах окремих глав, розділів, частин тощо, застосовуючи наскрізне нумерування (арабськими цифрами). Позатекстові бібліографічні посилання наводять як перелік бібліографічних записів і розміщують наприкінці основного тексту (або після заключної статті, післямови, коментарів – за їх наявності) документа або його складника.

Список джерел у магістерській роботі

Не менше 75 джерел

повинен містити перелік усіх першоджерел, на які є посилання у тексті роботи або які використовувалися під час здійснення дослідження

укладають у алфавітному порядку, спочатку джерела українською мовою, потім – іншомовні джерела

не менше, ніж 50 % від загальної кількості джерел мають бути за останні 5 років.

Важливо! Заборонено використання наукових та / або інших джерел російською мовою, або опублікованих авторами з російської федерації або Республіки Білорусь!

Рекомендовані джерела інформації

- а) законодавчі акти різного рівня;
- б) наукова, навчально-методична, спеціальна література;
- в) періодична література;
- г) наукова, аналітична, статистична інформація, розміщена в мережі Internet.

Оформлення джерел

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

Книги

Один автор:

Андрєєва Г. І. Економічний аналіз : навч. посібник. К.: Знання, 2008. 263 с.

Два автори:

Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2006. 488 с.

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори:

Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.

Чотири і більше авторів:

Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.

або

Фінансовий аналіз / М. Д. Білик та ін. К. : КНЕУ, 2005. 592 с.

Без автора:

Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. ком. статистики України. К.: Консультант, 2008. С. 185-191.

Оформлення джерел

Автореферати дисертацій

Дудіна Н. В. Оплата праці у виробничих галузях США: досвід і перспективи використання в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.09.01. НАН України; Ін-т економіки. К., 2001. 19 с.

Дисертації

Орлова К. Є. Механізм адаптації підприємств добувної промисловості до зовнішнього середовища : дис. ... канд. екон. наук 08.00.04. НТУУ «КПІ». К., 2016. 276 с.

Законодавчі документи

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).

Статті у продовжуваних виданнях (журналах)

Кицак Т.Г., Коваленко І.Ф. Колективно-договірне регулювання оплати праці: проблеми та напрями удосконалення. *Соціально-трудова відносини: теорія та практика*. 2018. Вип. 1 (15). С. 162–170. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/24766>.

Частина видання (матеріалів конференції)

Бірюченко С. Ю. Суб'єктивно-об'єктивний взаємозв'язок суб'єктів економіки та доходу персоналу підприємства. Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку виробничої сфери: матеріали VII міжнародної науково-теоретичної конференції молодих учених і студентів (м. Донецьк, 20-21 травня 2010 р.). В 2-х томах. Донецьк: ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», 2010. Т. 1. С. 45–46.

Презентація

У широкому сенсі слова термін «презентація» (від лат. praesentatio – представлення, вручення) це виступ, доповідь, захист перспективного або завершеного проекту, представлення робочого плану, технічної пропозиції

1. Переконавання як мета презентації. Найчастіше метою презентації є саме переконавання аудиторії, до якої звертається виступаючий

2. Інформування також може бути метою презентації. При цьому типі презентацій основний акцент робиться на передачу інформації

Підготовка до презентації

- хто ваші слухачі?
- чи будуть учасники виступати з повідомленнями, подібними вашому?
- скільки часу у вас буде на повідомлення?
- як ви почнете свій виступ?
- скільки людей буде вас слухати?
- які технічні ресурси вам будуть доступні?

Поради

Дизайн слайдів повинен бути простим. Необхідно, щоб ідея слайда сприймалася з першого погляду, за 10–15 секунд. Межа для текстового слайда – 290 знаків, це приблизно 30–35 слів. Слайд не слід перевантажувати рисунками та іншими «прикрасами», щоб не ускладнювати сприйняття, не відволікати увагу від основної думки, представленої на ньому

Використання кольору повинно мати сенс. Колір застосовується для того, щоб створити настрій, викликати певні асоціації, акцентувати увагу на якомусь елементі слайда, бути символом чого-небудь.

Поради

Спеціальні ефекти повинні бути зведені до мінімуму. Наприклад, такий спеціальний ефект, як анімація, може сильно нашкодити враженню від презентації і очікуваному результату, якщо використовувати його бездумно

Необхідно, щоб текст на слайдах легко читався. Для цього розмір шрифту повинен бути досить великим, а сам шрифт простим і чітким.

Репетируйте. Визначте, скільки часу у вас займає запланований виступ.

Захист магістерської роботи

До захисту магістерської кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Магістерська кваліфікаційна робота подається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

Керівник надає відгук про магістерську кваліфікаційну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаної методології; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та висновків; недоліки роботи (за наявності). Керівник роботи також оформлює подання голові Екзаменаційної комісії на захист магістерської кваліфікаційної роботи.

Захист магістерської роботи

Захист магістерської кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні Екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Здобувач вищої освіти готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал / презентацію до неї. Під час публічного захисту здобувач вищої освіти доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та інших присутніх на захисті фахівців. Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

Впровадження результатів НД

Впровадження завершених наукових досліджень являє собою передавання наукової продукції у практичне використання (промислову експлуатацію)

Теоретичне – апробація під час участі у наукових заходах різного рівня

Практичне – впровадження у діяльність конкретного підприємства. оформляється актом здавання-приймання завершеної науково-дослідної роботи по темі, у складанні якої бере участь комісія із представників замовника і виконавця. У необхідних випадках для приймання робіт створюється спеціальна комісія. В акті зазначають строки виконання робіт, кошторисні і фактичні витрати, основні дані про виконавців, строки початку і завершення робіт, апробацію добутих результатів (рецензування, експертна оцінка та ін.), патентування винаходів і відкриттів, якщо такі мали місце, дані про опублікування статей, рефератів, монографій з виконаної теми.

Впровадження результатів НД

Впровадження завершених наукових досліджень являє собою передавання наукової продукції у практичне використання (промислову експлуатацію)

За формою

навчальні посібники, програми, методичні рекомендації, державні стандарти тощо

*За робочою
функцією
упорядкован
их
результатів*

організація і управління навчальним, виробничим процесом, оптимізація, зміни в технології та процесі виробництва

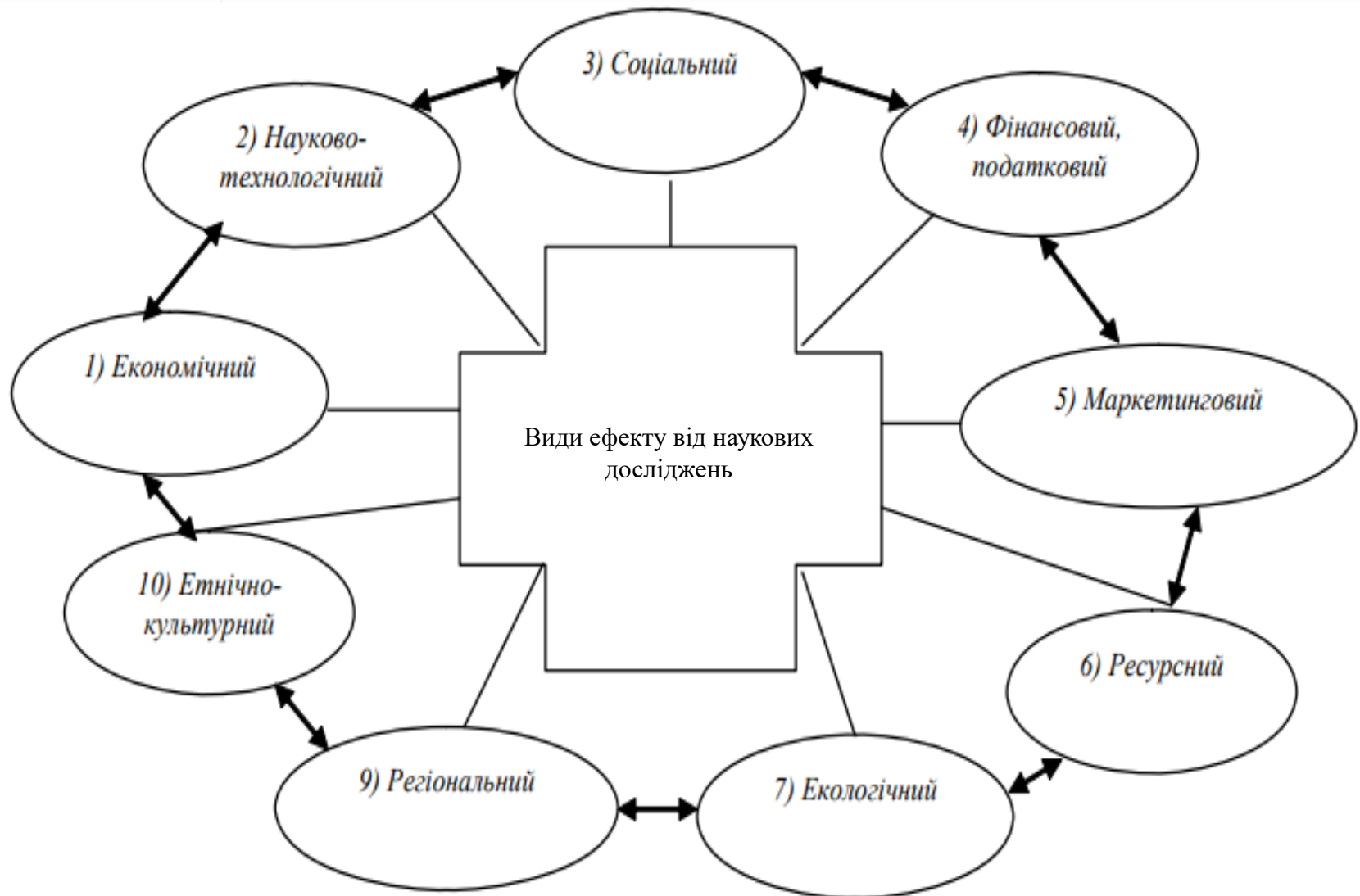
Ефект та ефективність досліджень

Ефект досліджень - це сукупність здобутих наукових, економічних і соціальних результатів. Результат зіставлення ефекту із витратами на його досягнення характеризує *ефективність* досліджень

Критерії ефективності

1. наукова значущість виконаної роботи. Оскільки результати теоретичних досліджень дають знання, які можна використати пізніше, завдяки новим дослідженням прикладного характеру, то майже всі критерії і методи, які використовуються для оцінки прикладних і фундаментальних досліджень, не мають конкретного виміру
2. обсяг наукової продукції, який вимірюється загальною кількістю або середнім числом публікацій, що припадають на одного наукового співробітника за досліджуваний відрізок часу, виконаних і захищених дисертаційних робіт, завершених тем або зданих звітів тощо
3. результати використання наукової продукції

Ефективність НД робіт

Види ефективності НД робіт

Економічна ефективність
характеризується вираженням у вартісних вимірниках показником економії живої та уречевленої праці у виробництві, одержаної від використання результатів науково-дослідної роботи, у порівнянні із витратами на виконання дослідження. Єдиним критерієм економічної ефективності результатів науково-дослідних робіт у сфері виробництва і невиробничій сфері є економія суспільних витрат, виражених приростом економічного ефекту на одиницю корисної роботи

Науково-технічна ефективність відображає приріст нових наукових знань, призначених для подальшого розвитку науки і техніки

Соціальна ефективність
виявляється у поліпшенні життєвих факторів людей, розвитку охорони здоров'я та культури, науки та освіти, поліпшенні екологічних умов та ін.

Ефект від впровадження НД робіт

Види ефекту від впровадження НД робіт

Економічний ефект

науково-дослідної роботи являє собою економію витрат, призначених для виконання дослідження, ефект у сфері виробництва (зростання прибутку, зниження собівартості) у зв'язку з використанням нової технології, організації виробництва та інших результатів дослідження

Соціальний ефект оцінюється переважно якісними показниками. Він особливо широко проявляється при здійсненні великомасштабних програм (спорудження нафтотерміналів, мостів через великі річки, тунелів, ліній метро, залізниць, портів та ін.). Складні соціальні процеси часто не підлягають прямому вимірюванню, оскільки вони складаються із різних неспіввимірних показників (життєвий рівень, комфорт житла, торговельного і побутового обслуговування та ін.). Тому їх оцінку здійснюють способом розчленування показників на елементні частини з наступним вимірюванням кожного з них у відповідних одиницях.

Повний економічний ефект визначається спочатку по кожній сфері застосування з урахуванням обсягу використання, а потім за сукупністю цих сфер за певний період оцінюється використання результатів науково-дослідної роботи.

Показники ефективності досліджень

Види показників

До **загальних** належать основні, які характеризують ефективність всього дослідження в цілому з врахуванням результатів у процесі створення, виробництва, споживання (експлуатації) об'єктів нової техніки, технології, матеріалів.

До них належать:

- співвідношення корисного ефекту у вартісному виразі від впровадження результатів (проектування, виробництво, експлуатація) і затрат на виконання, освоєння в сфері виробництва і експлуатацію;
- співвідношення тривалості періоду ефективної роботи і періоду розробки, освоєння і експлуатації;
- суспільна значимість результатів, тобто рівень поширення і застосування цих результатів у економіці

Група **конкретних показників** досить різноманітна, сюди входять показники, які характеризують ефективність розробок у певних сферах, етапах використання. Існує багато методик визначення економічної ефективності в різних галузях, але всі вони зводяться до того, що основною оцінкою реальної економічної ефективності НДР за рік виступає коефіцієнт економічної ефективності, який визначається за формулою:

$$Кеф = E/B$$

де E , B – відповідно сума реального економічного ефекту від впровадження результатів НДР за рік і загальна сума затратна НДР за цей же період, тис. грн.

Оцінка ефективності НД роботи

Економічний ефект розраховується при проведенні наукових досліджень за такими напрямками:

- створення нових технологій, засобів виробництва, комплексу машин для галузей національної економіки;
- удосконалення рівня організації виробництва і управління;
- вивчення соціальних проблем.

Особливо велике значення при визначенні економічного ефекту наукових досліджень має чинник часу. Тривалість проведення наукового дослідження, потреба певного періоду освоєння і виробничого використання його результатів і визначає фактичний і потенціальний ефект.

Швидке освоєння і розповсюдження результатів наукових досліджень – основа ефективного використання наукових розробок і важлива умова зниження витрат внаслідок морального їх старіння.

Ефективність науково-дослідної роботи колективу, організації оцінюється кількома показниками:

- кількістю впроваджених тем;
- кількістю отриманих авторських свідоцтв і патентів;
- кількістю проданих ліцензій або валютної виручки;
- економічною ефективністю від впровадження результатів НДР, яка визначається як відношення фактичної отриманої економії від реалізації розробок до середньорічних витрат на НДР, які розраховуються за даними поточного року і трьох попередніх;
- показником продуктивності праці, який визначається відношенням кошторисної вартості НДР за рік до середньоспискового числа працівників основного та допоміжного персоналу.

Комерціалізація результатів НДР

У сучасному економічному просторі «комерціалізацію» визначають як процес, що пов'язаний із практичним використанням результатів наукових досліджень і розробок з метою введення на ринок нових або поліпшених товарів, послуг або процесів з отриманням комерційного ефекту.

Форми

запуск нового бізнес-проекту для комерційного використання технології

продаж ліцензії на використання технології наявного бізнесу

експлуатація технології через надання послуг, включаючи технічне консультування, аналітичні та експертні послуги, а також дослідження за контрактами

Приклад оцінки ефективності з МКР

Рік i	ЧПі	АВі	СFі	Іі	КДі	СFі*К Ді	Іі*КДі	Сj
1	2749,95	718	3467,95	7570	0,806	2795,17	6101,42	2795,17
2	2749,95	718	3467,95	0	0,65	2254,17	0,00	5049,34
3	2749,95	718	3467,95	0	0,524	1817,21	0,00	6866,54
4	2749,95	718	3467,95	0	0,422	1463,47	0,00	8330,02
5	2749,95	718	3467,95	0	0,341	1182,57	0,00	9512,59
Разом	13749,8	3590	17339,8	7570	x	9512,59	6101,42	x

Приклад оцінки ефективності з МКР

Показник	Без реалізації ї проекту*	З урахуванн ям проекту	Відхилення
1. Чистий дохід, тис. грн.	192976	360656	167680
2. Середньорічна вартість основних засобів активів, тис. грн.	30659	33681	3022
3. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-3911,5	2749,95	1161,55
4. Фонд оплати праці, тис. грн.	20112,0	25743,0	5631
5. Середньооблікова чисельність працівників, осіб	137	180	43
6. Продуктивність праці, тис. грн.	1408,58	2003,64	595,06
7. Співвідношення між темпами зростання продуктивності праці та заробітної плати	0,98	1,11	0,13
8. Зарплатовіддача, коеф.	9,6	14,0	4,4

Дякую за увагу!